

**Försättsblad till skriftlig
tentamen vid Linköpings Universitet**

(fylls i av ansvarig)

Datum för tentamen	2019-01-17
Tid	
Sal	
Kurskod	723G70
Provkod	EXAM
Kursnamn/benämning	Kalkylering och beslutsstöd
Antal uppgifter som ingår i tentamen	9
Antal sidor på tentamen (inkl. försättsbladet)	16
Ansvarig lärare/examinator	Stefan Maass
Telefon under skrivtid	+46 (0)13 281640
Besöker salen ca kl.	15:30
Kursadministratör (namn + telefon + mailadress)	Caroline Olstrand 013-28 24 55
Tillåtet hjälpmedel	Miniräknare
Övrigt	• Om du tycker att något som du anser dig behöva för att kunna lösa en uppgift saknas bör du göra egna antaganden! Redovisa alltid dessa antaganden!• Alla svar skall avrundas till <u>två decimaler</u>.• Skriv alla svar och uträkningar på tentan• Använd gärna baksidan av tentan om utrymmet inte räcker.• Lämna <u>inte</u> in några extrablad.• Gränsen för godkänt är 60p och för väl godkänt 80p. (max 100 p)

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 1 17p

Tenntec AB tillverkar och säljer ett tennisrack. Under de föregående åren har den normala produktionen varit 20 000 styck/år.

År x8 planerar Paddel AB en produktions- och försäljningsvolym på 32 000.

Ackordslön (inkl. lönebikostnad)	122 kr/styck
Materialkostnader	410 kr/styck
Övriga tillverkningskostnader	118 kr/styck
Fast kostnader	26 400 000 kr
Försäljningspris	1 750 kr/styck

a) Beräkna kritisk volym.(3p)	
b) Hur stor är säkerhetsmarginalen i volymenheter x8? (1p)	
c) Hur stor är säkerhetsmarginalen i procent år x8?(2p)	
d) Till vilket belopp uppgår kostnaden (kr/stck) år x8 enligt en normalkalkyl? (3p)	
e) Beräkna resultatet för år X8. (2p)	

f) Notera om **säkerhetsmarginalen** minskar, förblir oförändrad eller ökar av nedanstående händelser.(6p)

	Minskar	Oförändrad	ökar
De fasta kostnader sjunker med 15%.			
Försäljningen ökar med 20%.			
De rörliga kostnaderna stiger med 5%.			

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 2 18p

Greenroom AB producerar två olika grupper trädgårdsmöbler och två olika trädgårdsmaskiner indelade i två produktgrupper.

För produkterna gäller följande för det gångna året:

Produkt	Försäljning (Antal)	Pris/styck	Särk/styck
Västervik	2450	4000	1800
Båstad	1150	6000	2400
Klippolino	800	6500	5300
Trimma	1200	3900	2850

Särkostnader för produktgruppen Trädgårdsmöbler: 5 400 000 kr
 Särkostnader för produktgruppen Trädgårdsmaskiner: 2 640 000 kr
 Samkostnader : 1 600 000 kr

a) Ställ upp en efterkalkyl i form av en stegkalkyl.(10p):

Produkt	Trädgårdsmöbler			Trädgårdsmaskiner			Företaget
	Västervik	Båstad	Summa	Klippolino	Trimma	Summa	
Pris							
Särk.							
TB 1							
Antal							
TB 2							
Särk. PG							
TB 3							
Samkostnade r							
Resultat							

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

- b) Hur blir företagsresultatet om företaget ställa in försäljningen av produktgruppen Trädgårdsmöbler? (2p)

Företagsresultat:

- c) Hur blir företagsresultatet om företaget istället ställer in försäljningen av produktgruppen Trädgårdsmaskiner? (2p)

Företagsresultat:

- d) Hur blir företagsresultatet om företaget istället gör en reklamsatsning för produktgruppen trädgårdsmaskiner (kostnad 50 000 kr) som leder till att försäljningsvolymen för alla trädgårdsmaskiner ökar med 20 %? (4p)

Företagsresultat:

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 3 8 p

Beräkna minimipris, självkostnad per arbetstimme, självkostnad och pris per debiterbar timme för ett konsultföretag. Följande gäller:

Månadslön	25 080,00 kr
Arbetstimmar/månad	165
Semesterlön	12%
Sociala avgifter	40%
OH-påläggssats	60%
Beläggningsgrad	75%
Vinstmarginal	20%
Minimipris per arbetstimme	
Självkostnad per arbetstimme	
Självkostnad per debiterbar timme	
Pris per debiterbar timme	

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 4 15p

Yogamatt AB tillverkar 3 yogamattor A, B och C. Yogamattorna har olika tjocklekar (0,8 cm, 1,2 cm och 1,52 cm). För kommande år har man planerat följande produktion:

Produkt	Volym (enligt plan)	Normalvolym
A	1200	1200
B	1600	1200
C	950	800

Den totala tillverkningskostnaden beräknas till 1 848 000 kr. Därav är 168 000 kr rörliga, resten är fasta kostnader.

- a) Kalkylera kostnaden för de olika produktvarianterna per styck med hjälp av en ekvivalentkalkyl med hänsyn till tjockleken av yogamattorna. (9p)

Produkt	RK per styck	FK per styck	Tillverkningskostnad per styck
A			
B			
C			

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

b) Kalkylera kostnaden för de olika produktvarianterna per styck med hjälp av en ekvivalentkalkyl **som normalkalkyl** med hänsyn till tjockleken av yogamattorna. (6p)

Produkt	RK per styck	FK per styck	Tillverkningskostnad per styck
A			
B			
C			

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 5 18p

Ett företag tillverkar bl. a. produkterna A, B och C. För det kommande året beräknas en tillverkning och försäljning av 120 styck, 200 styck respektive 250 styck av de tre produkterna.

De budgeterade kostnaderna (i kr) är följande:

	A	B	C	Summa
DM	120 000,00 kr	220 000,00 kr	225 000,00 kr	
DL	180 000,00 kr	200 000,00 kr	312 500,00 kr	
MOF				169 500,00 kr
TOr				207 750,00 kr
TOF				138 500,00 kr
AOf				88 662,50 kr
FOF				3 546 500,00 kr
Volym	120	200	250	

a) Beräkna dem budgeterade påläggen (i procent) och den totala tillverkningskostnaden. (6p)

TVK	

MO (fasta)	
TO (rörliga)	
TO (fasta)	
AO (fasta)	
FO (fasta)	

b) Beräkna tillverkningskostnaden och självkostnaden per styck för produkt A, B och C. (12p)

	A	B	C
TVK i kr/st			
SJK i kr/st			

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 6

Förklara begreppet **Restkalkyl**.(4p)

Uppgift 7 6p

Markera med kryss om påståenden är sant eller falskt. Varje felaktigt svar ger strykning av ett riktigt svar (Obs!).

		Sant	Falskt
1	Att vanligt antagande vid resultatplanering är att rörliga kostnaderna är proportionella.		
2	Stegkalkyler bygger på en indelning av kostnaden i direkta och indirekta kostnader.		
3	Särkostnader kan vara rörliga eller fasta kostnader.		
4	Vid ABC-kalkyleringen har aktiviteter samma funktion som kostnadsställen i påläggskalkyleringen.		
5	Prisealsticitet anger med hur många procent volymen ändras om man ändrar priset med 1%		
6	Vid pris 280 och självkostnad 210 är vinstmarginalen 25%.		

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 8 10 p

En investering är enligt nuvärdemetoden lönsam vid följande förutsättningar:

Grundinvestering	1 200 000 kr
Ekonomisk livslängd	8 år
Inbetalningar/ år	300 000 kr
Utbetalningar/ år	60 000 kr
Kalkylränta	8%
Restvärde	10% av grundinvesteringen

Dessa värden är osäkra. Bestäm det kritiska värdet för:

a) Grundinvesteringen (3p)

b) Inbetalningar/ år (3p)

c) Kalkylräntesatsen (4p)

Mindre än 8%	
Mellan 8% och 10%	
Större än 10%	

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

Uppgift 9 4 p

	0	1	2	3	4	5	6
a)		80	80	80	80		
b)				80	80	80	80

- a) Vilket är nuvärde av inbetalningsöverskott på 80 000 kr per år i 4 år (år 1 till 4)? Kalkylränta 15 %.

- b) Vilket är nuvärdet om inbetalningsöverskotten i stället kommer vid slutet av åren 3-6. Kalkylränta 15 %.

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

År (n)	Räntesats								
TAB B	3%	4%	5%	6%	8%	10%	12%	15%	20%
1	0,9709	0,9615	0,9524	0,9434	0,9259	0,9091	0,8929	0,8696	0,8333
2	0,9426	0,9246	0,907	0,89	0,8573	0,8264	0,7972	0,7561	0,6944
3	0,9151	0,889	0,8638	0,8396	0,7938	0,7513	0,7118	0,6575	0,5787
4	0,8885	0,8548	0,8227	0,7921	0,735	0,683	0,6355	0,5718	0,4823
5	0,8626	0,8219	0,7835	0,7473	0,6806	0,6209	0,5674	0,4972	0,4019
6	0,8375	0,7903	0,7462	0,705	0,6302	0,5645	0,5066	0,4323	0,3349
7	0,8131	0,7599	0,7107	0,6651	0,5835	0,5132	0,4523	0,3759	0,2791
8	0,7894	0,7307	0,6768	0,6274	0,5403	0,4665	0,4039	0,3269	0,2326
9	0,7664	0,7026	0,6446	0,5919	0,5002	0,4241	0,3606	0,2843	0,1938
10	0,7441	0,6756	0,6139	0,5584	0,4632	0,3855	0,322	0,2472	0,1615
11	0,7224	0,6496	0,5847	0,5268	0,4289	0,3505	0,2875	0,2149	0,1346
12	0,7014	0,6246	0,5568	0,497	0,3971	0,3186	0,2567	0,1869	0,1122
13	0,681	0,6006	0,5303	0,4688	0,3677	0,2897	0,2292	0,1625	0,0935
14	0,6611	0,5775	0,5051	0,4423	0,3405	0,2633	0,2046	0,1413	0,0779
15	0,6419	0,5553	0,481	0,4173	0,3152	0,2394	0,1827	0,1229	0,0649
16	0,6232	0,5339	0,4581	0,3936	0,2919	0,2176	0,1631	0,1069	0,0541
17	0,605	0,5134	0,4363	0,3714	0,2703	0,1978	0,1456	0,0929	0,0451
18	0,5874	0,4936	0,4155	0,3503	0,2502	0,1799	0,13	0,0808	0,0376
19	0,5703	0,4746	0,3957	0,3305	0,2317	0,1635	0,1161	0,0703	0,0313
20	0,5537	0,4564	0,3769	0,3118	0,2145	0,1486	0,1037	0,0611	0,0261

År (n)	Räntesats								
TAB C	3%	4%	5%	6%	8%	10%	12%	15%	20%
1	0,971	0,962	0,952	0,943	0,926	0,909	0,893	0,87	0,833
2	1,913	1,886	1,859	1,833	1,783	1,736	1,69	1,626	1,528
3	2,829	2,775	2,723	2,673	2,577	2,487	2,402	2,283	2,106
4	3,717	3,63	3,546	3,465	3,312	3,17	3,037	2,855	2,589
5	4,58	4,452	4,329	4,212	3,993	3,791	3,605	3,352	2,991
6	5,417	5,242	5,076	4,917	4,623	4,355	4,111	3,784	3,326
7	6,23	6,002	5,786	5,582	5,206	4,868	4,564	4,16	3,605
8	7,02	6,733	6,463	6,21	5,747	5,335	4,968	4,487	3,837
9	7,786	7,435	7,108	6,802	6,247	5,759	5,328	4,772	4,031
10	8,53	8,111	7,722	7,36	6,71	6,145	5,65	5,019	4,192
11	9,253	8,76	8,306	7,887	7,139	6,495	5,938	5,234	4,327
12	9,954	9,385	8,863	8,384	7,536	6,814	6,194	5,421	4,439
13	10,635	9,986	9,394	8,853	7,904	7,103	6,424	5,583	4,533
14	11,296	10,563	9,899	9,295	8,244	7,367	6,628	5,724	4,611
15	11,938	11,118	10,38	9,712	8,559	7,606	6,811	5,847	4,675
16	12,561	11,652	10,838	10,106	8,851	7,824	6,974	5,954	4,73
17	13,166	12,166	11,274	10,477	9,122	8,022	7,12	6,047	4,775
18	13,754	12,659	11,69	10,828	9,372	8,201	7,25	6,128	4,812
19	14,324	13,134	12,085	11,158	9,604	8,365	7,366	6,198	4,843
20	14,877	13,59	12,462	11,47	9,818	8,514	7,469	6,259	4,87

AID nummer: AID number:	Datum:2019-01-17	Blad nr: Page nr:
Kurskod: 723 G70	Provkod:EXAM	

År (n) TAB D	Räntesats								
	3%	4%	5%	6%	8%	10%	12%	15%	20%
1	1,03	1,04	1,05	1,06	1,08	1,1	1,12	1,15	1,2
2	0,5226	0,5302	0,5378	0,5454	0,5608	0,5762	0,5917	0,6151	0,6545
3	0,3535	0,3603	0,3672	0,3741	0,388	0,4021	0,4163	0,438	0,4747
4	0,269	0,2755	0,282	0,2886	0,3019	0,3155	0,3292	0,3503	0,3863
5	0,2184	0,2246	0,231	0,2374	0,2505	0,2638	0,2774	0,2983	0,3344
6	0,1846	0,1908	0,197	0,2034	0,2163	0,2296	0,2432	0,2642	0,3007
7	0,1605	0,1666	0,1728	0,1791	0,1921	0,2054	0,2191	0,2404	0,2774
8	0,1425	0,1485	0,1547	0,161	0,174	0,1874	0,2013	0,2229	0,2606
9	0,1284	0,1345	0,1407	0,147	0,1601	0,1736	0,1877	0,2096	0,2481
10	0,1172	0,1233	0,1295	0,1359	0,149	0,1627	0,177	0,1993	0,2385
11	0,1081	0,1141	0,1204	0,1268	0,1401	0,154	0,1684	0,1911	0,2311
12	0,1005	0,1066	0,1128	0,1193	0,1327	0,1468	0,1614	0,1845	0,2253
13	0,094	0,1001	0,1065	0,113	0,1265	0,1408	0,1557	0,1791	0,2206
14	0,0885	0,0947	0,101	0,1076	0,1213	0,1357	0,1509	0,1747	0,2169
15	0,0838	0,0899	0,0963	0,103	0,1168	0,1315	0,1468	0,171	0,2139
16	0,0796	0,0858	0,0923	0,099	0,113	0,1278	0,1434	0,1679	0,2114
17	0,076	0,0822	0,0887	0,0954	0,1096	0,1247	0,1405	0,1654	0,2094
18	0,0727	0,079	0,0855	0,0924	0,1067	0,1219	0,1379	0,1632	0,2078
19	0,0698	0,0761	0,0827	0,0896	0,1041	0,1195	0,1358	0,1613	0,2065
20	0,0672	0,0736	0,0802	0,0872	0,1019	0,1175	0,1339	0,1598	0,2054